

Jeg maa tilstaa, at den Afsløring, som viser sig gennem disse Udtalelser om, at „naturligvis“ blev der ogsaa givet Løfter om, at Udgifterne til sociale Reforme og nye Jernbaneanlæg skulde holdes indenfor visse Grænser — denne Afsløring, saadan som den fremkommer her —, er af den Beskaffenhed, at i alt Fald jeg paa Forhaand vægrede mig ved at tro den. Jeg maa tilstaa, at jeg hører ikke til dem, der let kommer i patriotisk Ekstase; men jeg maa sige, at rent bortset fra min Stilling overfor de paagældende Lovgivningsarbejder til Fremme af Samfærdselen og sociale Reforme kan jeg ikke nægte, at jeg fyldtes med en national Skamfølelse ved at læse, at „naturligvis“ er de Jernbaneanlæg, vi skal udføre, og „naturligvis“ er de sociale Reforme, vi i de kommende Aar skal gennemføre til Gayn for de smaa i Samfundet, „naturligvis“ er, som der staar, deres Omfang bestemt under Hensyn til de Løfter, Forpligtelser og Fremstillinger, vi har afgivet overfor de engelske Kapitalister, som skal fylde den Statskasse, som Militarismen har udtømt. Er det i Virkeligheden saaledes, at naar vi ønsker at skaffe Mød til fattige Skolebørn eller udvide Statens Hjælp til de arbejdsløse, udvikle Folkeskolen o. s. v., saa er vi begrænset i vor Ret til at gøre det, om ikke juridisk, saa dog moralsk begrænset ved de Fremstillinger, vi har givet overfor de engelske Finansmænd! Er vi virkelig naaede saa dybt ned i Afhængighed til Udlandet, at ikke blot som bekendt vor Toldlovgivning paa visse Punkter er bestemt af Hensynet til de franske Vingrossere, men at ogsaa vor Jernbanelovgivning og vor sociale Lovgivning begrænses af Forpligtelser, Aftaler, Fremstillinger eller Løfter, hvad man nu vil kalde det, overfor engelske Bankmænd! Er det i Virkeligheden saaledes, at Finansministeren eller Statsgældsdirektør Andersen kan være i Stand til at trække Grænser for den danske Rigsdags Bevillingsmyndighed paa disse Omraader ved at binde vore Hænder over for den, hvad den indre Lovgivning i Landet angaar! Jeg vil altsaa anmode den højtærede Finansminister om en tydelig, udførlig og klar Redegørelse af, hvad der er gaaet for sig ved Forhandlingerne forud for det sidste Statslaan, altsaa om de Punkter, der sigtes til i den

paagældende Artikel, hvilke Fremstillinger der fra dansk Side er givet, fra den danske Regering eller fra den danske Regerings befuldmægtigede, hvor vidtgaaende og bindende Forpligtelser eller Løfter der er indgaaet, og hvorved den sociale Lovgivning er sat paa Sulteføde. Jeg vilde sætte megen Pris paa en klar og tydelig Redegørelse, og det forekommer mig, at den danske Befolkning har Ret til at faa en saadan Redegørelse, ikke mindst den Del af Befolkningen, som i saa saare høj Grad trænger til de sociale Reforme.

Hele Situationen, som den fremgaar af de to Aktstykker, der er fremlagte til Drøftelse her i Tinget: Statsregnskabet og Finanslovsforslaget, hele denne Situation forekommer mig altsaa, at være i høj Grad trist og nedslaaende. Den forekommer mig netop saa trist og saa nedslaaende, som man kunde vente, naar man har fulgt Venstres Politik og navnlig Venstres Militærpolitik i de 11 Aar, Venstre har siddet ved Røret. Det er ofte fra socialdemokratisk Side blevet fremhævet, at det sidste Aar, da Højre havde Magten, blev der bevilget 19 Mill. Kr. til militære Foranstaltninger, men for Aaret 1911—12 blev der bevilget 38 Mill. Kr., altsaa dobbelt saa meget. Det var det ærede Medlem fra Kolding (Laursen), der forleden fremdrog disse Tal i Debatten, og det lod til, at han syntes, at det var en udmærket Vittighed, at Socialdemokraterne havde paavist, at 2 Gange 19 var 38. Men hvad er Følgen blevet af disse 19, som er blevet til 38? Hvad er Følgen blevet af denne stadig stigende Vækst i Militærudgifterne, som i de sidste Aar har taget saa voldsom Fart? Følgen er blevet, at vi har maattet optage det ene nye Statslaan efter det andet, saaledes at vor Statsgæld er vokset i en Grad, som vistnok intet andet europæisk Lands Statsgæld er vokset i de sidste 20—30 Aar — ikke en Gang, naar man gaar ned til Balkanstaterne, tror jeg, man finder noget Sidestykke dertil. Og med Statsgældens Vækst er kommet det voksende Antal Millioner, som vi hvert Aar maa sende ud af Landet som Rente af den Statsgæld, det danske Militærvæsen har foraarsaget os, og Følgen er blevet, at nye, store Skatter har maattet udskrives, Skatter, som i ganske overvejende Grad hviler paa Smaafolk, og som tilmed i høj Grad tynger